

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Közigazgatásunk.

A magyar közéletnek az utóbbi időben alig volt olyan jelentékeny eseménye, mint a jegyzők kongresszusa, nemcsak azon politikai fontosságú beszéd révén, melyet Perczel Dezső belügyminiszter mondott; de azon jelentőségnél fogva, melyet általában megérdemelnek a községi jegyzők.

A belügyminiszter politikai beszédét nem ránk tartozik méltatni, bonezolni, de közéleti szemüvegen nézve az kétségtelen, hogy a közvélemény sovárogra várja a reformot a közigazgatási ágazatokban.

A megyei élet teng-leng azóta, hogy a vármegyék — szerencsére — nem országos sérelmi politikán rágnak, baj, hogy néhol a municípiumok önrendelkező választási szabadsága klikkeket, sőt vármegyei olygarchákat nevelt, a megyei szervezet folytán közigazgatásunk nincsen egységes kézben, hát az nem non sens-e, hogy 25—30,000 lakású helyeken paraszt bírák magas látköre viszi a kormányzást. De egy ciklik keretében nem férne meg mindannak felsorolása, a miért a közigazgatást reformálnunk kell, a melyet legtöbbször óhajtanak a községi jegyzők, mert itt — és ezt is általánosságban jegyezzük meg — a jegyző valóságos ezéltáblája a helyi intriguáknak. Ott áll,

mint egy középpont a politikai és párt-súlódások közepett. Legtöbbször ezeknek a cseiszövényeknek ártatlanul esik áldozatul. Az új törvények ódiuma a jegyzőkre hárul, ő — akaratán kívül — a rettegett végrehajtó, az adók kirovója és beszédje, a kinek ekként a legártatlanabbul a műveletlen néptömeg gyűlöletét kell elviselnie. És ezenkívül is teljesen ki van téve följebbvalói önkénykedésének.

A főszolgabíró, ha egy kis mulasztásnak, szabálytalanságnak jut nyomára, mely legtöbbször tévedésből, vagy kellő munkaerő hiányából ered: a jegyzőt azonnal felfüggeszteti.

Ezt aztán le nem mossák többé róla, ha a vizsgálat során kitűnik is büntetlensége. A rossz hír terjed hamar, megállítani nem lehet.

Égető kérdés tehát a közigazgatás rendezése tekintetében a fegyelmi eljárás szabályozása, hogy az alantas közegek felett ne önkénykedhessenek előjáróik, a közigazgatás általános rendezése alkalmával pedig különös tekintettel kell lenni a jegyzőkre és őket a köztisztviselői hierarchia láncolatába föl kell venni. Eddig ugyan, hogy a közigazgatási szervezet a közigazgatási gyakorlattal bezáródik s kezdődik az őrmestertől való rangsorozat. A jegyzők bizony még mindig az alacsony rangsorozatába tartoznak, habár tör-

vényileg tekintélyes iskolai képzettséget követelnek tőlük; gyakorlati vizsgájuk pedig, melyet szigorlatnak neveznek, részben sokkal tartalmasabb és nehezebb is, mint az egyetemeken és jogi akadémiákon teendő közigazgatási államvizsga, mely pedig a legmagasabb közigazgatási pályára is képesít. Sőt a mint a jegyző egyet. tárgyalásaiból látszik, — a jegyzők magok az érettségit kívánják.

Hanem ekként hozzájuttatván őket a magasabb kvalifikációhoz és a legfontosabb állami feladatokat bízván rájuk: katonáztatás, anyakönyvezés, az ő pályájukat is biztosítani kell. Ezt annál inkább meg is érdemlik, mert a jegyzők túlnyomó többsége megbecsülhetetlen és eddig kétféle nem is méltányolt hasznos tényezői a közigazgatásnak és egyelőre pótolni sem lehet őket. Kívánjuk, hogy a jegyzők most lefolyt tanácskozásainak sikere legyen.

Tanügy.

Értesítés.

Az ipari oktatás tárgyában a nmltu közoktatásügyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urak között létesült megállapodások értelmében a brassói áll. közép faipariskola és a Hosszúfaluból Brassóba áthelyezett faragó tanműhely f. évi július hó 1-től kezdve a kereskedelemügyi tárcza ügykörébe helyez-

TÁRGYA.

Az akasztófadomb romantikája.

— Népies rajz. —

A Dunántúl egyik városnak határában van egy emelkedetebb hely, melyet a nép még ma is Akasztófadombnak nevez. A statírium idején itt akasztották föl a rengeteg erdőben buvóhelyet kereső s elfogott szegény legényeket. Az akasztófa északi és nyugati oldalán szántóföldek vannak, amazokon erdők.

Gyermekkoromban mindig hallottam beszélni, hogy a kiknek ott földjük van, nem mernék ott sétálni maradoi, mert a domb körül kísértetek járnak. A babonás nép képzelete mindig új és hajborzongató eseményekről tudott számot adni.

Végre is a városi rendőrkapitányság megsokallotta a dolgot, utasította az erdőréssz körülőjét, hogy járjon utána, miért nem akar megszűnni a kísértetről való mese?

A kísértet nem volt senki más, mint egy szép leány Kovács Lidi, kinek hűtlensége kedvesét bitófára juttatta s őt magát örületbe. Történetük ez:

Árva Palit egy munkás asszony találta, mikor esti szürkületkor haza felé baktatott. Ott feküdt a gyámoltalan ésecesemő pályában. Az asszony gyereketlen volt, megörült az égi áldásnak, szerető anyja lett az árvának. Megkereszteltette a maga hitére és pedig Palinak, Pali anyjaként szerette gondviselő-

jét, kedves szülémnek hívta s erőnek erejével eselődnek állott, hogy öreg gondviselőjét eltartsa.

— Hisz, ha te velem volnál mindig, akkor jobban eltudnék lenni — szolt a nő — de ha te elmegy dologra, mindig sírok s busulok utánad. Azt szeretném, ha mindig nézhetnék, ha mindig gyönyörködhetném benned.

Az igaz, lehetett is benne gyönyörködni, mert olyan szép erőteljes, deli természetű legény nem volt három faluban sem, mint Árva Pali. Ha végig ment az utcán, a falu leányai a kerítéshez, ablakhoz futottak, hogy láthassák a legszebb legényt.

Ha vasárnap délutánoként a leányok és legények valahol összejöttek és tánczra keveredtek, nagyott dobbant örömben a szíve annak a leánynak, kit Árva Pali tánczra kér föl, a többi legények azért nem irigykedtek Palira, mert látták, hogy nem bizza el magát, nem kevély, de nem azért különösen, mert tudták, hogy a község legszebb leányának mélyen a szemébe nézett a mult bucsu alkalmával. Azt is látták, hogy azóta gyakran átrándult ama községbe. Azt is megtudták hogy ilyenkor mindig találkozott Kovács Lidivel, a falu legszebb leányával.

Az a szegény asszony meg is hallotta, a mit a faluban már olyan sokan beszéltek. Megdöbben azon, mert bizony Kovács Lidiről nem sok jót beszéltek. Többek között azt is, hogy sok legényt boldondá tett már is s hogy most is lenne valami uri szeretője. Remegett a jó asszony főleg azóta, hogy Pali gyakran elkeseredve dalolta:

„Megverek valakit, vagy engem valaki,

De az én rózsámat ne bánts meg senki.”

Tudta az asszony, hogy ha a csöndes természetű fia felbátorodik bosszújában rettentő lesz.

Egyszer a leány általjött a Pali falujába látogatóba. A mint Pali megtudta, ott termett mellette s mikor haza ment, el is kísért. Ekkor mondta neki Pali:

Mondjad gyönygyvirágom, igazán szeretsz engem?

— Szeretlek Pali s ha neked nem adnak, elsőköm hozzád.

— Ugy áldjon meg az isten, a mint igazat mondtál. Mert látod édes virágszálam, én neked minden gondolatom te vagy. Talán öreg szülémnél is jobban szeretlek. Tudod, sok rossz irigyd van, sokat is beszélnek felőled, de fogadom Istenemre, ha abból csak egy parányi igaz lesz, ütni fog végőrad.

Megijedt a leány a kedvese szemében fellebbant lángtól s rebegeve simult hozzá s újból fogadta, hogy csak őt szereti.

— Hiszem — felelte a legény. Ép azért a bucsu után elmegyek apádhoz s megkérem a kezdet. Az már nem soká lesz.

Csakhogy, míg a bucsu esett, szegény Palit nagy csapás érte. Kedves nevelőanyja karjai között lehelte ki áldott lelkét.

Talán most sirt először életében Árva Pali. Szépen eltemettette azt a ki neki oly igen kedves volt. Könyei sűrűn omlottak szemeiből arra a dombra, mely elfohte előle jötevéjét.

Ilyen szomorúságban érte el Pali azt a bucsut, mely után megkérendő volt Lidit. Nem is akart mostani állapotában elmenni. Hiába hívták legénypajtásai, hiába esalagatták a leányok, ő csak bánatosan fejt rázta s üldögélt kis kunyhója előtt.

Nap nyugtator mégis neki indult ő is, merelőfogta a vágy, láthatni kedvesét. Meg az gondolta, hátha ő is szomorkodik miatta, legalább egymást

tetvén át, kereskedelemügyi miniszter ur ő nmltga elhatározta a két intézet egyesítését az 1896/97-ik tanévtől kezdve, és pedig olyképpen, hogy ugyanakkor megszünteti fokozatosan a közép faipariskolát mint ilyen és átalakítja azt három szakosztálylyal bíró szakiskolává, melynek czíme: „m. kir. állami fa- és kőipari szakiskola” Brassóban.

Az ilyképpen egyesített szakiskola, mely az intézet részére emelendő új épület elkészültéig a felső kereskedelmi és középipariskola épületében helyeztetik el, következő szakosztályokkal fog birni: faipari (asztalos és esztárgályos), műfaragó és kőfaragó.

Ezen szakiskola négy éves tanfolyama alatt tanulóit elméletileg és gyakorlatilag képzett iparosokká neveli. A gyakorlati kiképzés az intézettel egybekapcsolt műhelyekben történik, hol szakképzett művezetők vezetése alatt tanulja az ifjuság iparának gyakorlati részét.

Az iskola felöleli a faipar köréből a butor- és épületasztalossgát és esztárgályosságot egyik szakosztályban, s másikkban a fafaragászatot; a kőipar köréből pedig a kőfaragást és ehhez képest nyújtja mindazon elméleti és gyakorlati ismereteket, melyekre az ezen iparágak terén működő művelt és szakképzett iparosoknak szükségük van.

A közösen felveendő tanulóknak hajlamuk és képességük szerint a szakosztályokba való beosztása az iskola feladata.

Tekintettel azonban arra, hogy ugy a közép faipariskola, mint a faragó tanműhely csak fokozatosan szüntethető be, az intézet egyelőre különböző tanulókat vesz fel; nevezetesen az 1896—97-ik tanévben az I-ső osztályba szakiskolai, a II. és III-ik osztályba külön közép faipari és a II—IV. osztályba külön faragó ipari tanműhelybeli tanulókat.

Az első évfolyamra rendes tanulóul főlvételenek, kik: a) a tizenkét éves kort betöltötték és ehhez képest kifejtett, munkaképes testalkattal bírnak b) legalább két gymnasialis, két reál, két polgári osztályt, avagy pedig elemi népiskolai hat osztályt jó sikerrel végeztek, vagy a szervezet értelmében teendő főlvételi vizsgálat után azoknak megfelelő és a sikeres haladáshoz megkívánt előismeretekkel bírnak.

A beíratások szeptember hó 1—4-ig d. e. 8—11 óráig tartanak az állami középipariskolában.

Rendes tanulók tandíjat nem fizetnek.

Beíratáskor tartozik minden tanuló bemutatni: a) keresztlevelet; b) atyja vagy gyámja beleegyezését tartalmazó nyilatkozatot, melyben kifejezendő annak kötelezettsége is, hogy az illető a tanító tel-

megvigasztalják. Nem akart a faiu főntezáján menni, lekerült a kertek alá, hogy majd a kerten keresztül megy a koresoma udvarára, hol a fiatalság járja a muzsika mellett.

A Lidiék kertje mellett is el kellett menni. Talán azt is gondolta, hogy ott találja Lidit, a mint komorkodva ő rá gondolt.

Mikor odaérkezett, megállott és benézett a kertbe, ott látta Lidit, de nem ugy, a hogy ő képzelte, hanem egy urfinak a — karjai között. Ölelték, csókolták, egymást s kitudja mit susogtak egymásnak. Pali ugy állott meg, mint a kinek lábai gyökeret vertek. Nem akart hinni szemeinek. Eleintén azt hitte, hogy csak valami rossz káprázat, a mit lát, de a mint kedvese nevetését hallotta, meggyőződött annak igaz voltáról, miért is bánatos szíve még jobban összeszorult s bobizonyulva látta azt a sok rosztat, a mit kedvese felől mondtak. Felkapott egy éles követ s azt erősen sujtotta a hűtlen felé. Nem a leányt, hanem a férfit találta, a ki ott, a leány előtt szenvedett ki.

A megrémült leány segítségért kiáltott, de Pali azt már nem hallotta, mert a dobás után, látva a vérvér embert, a csendőrséghez szaladt s feljelentette magát.

Statárium volt akkor. Kötél által való halálra ítélték Árva Palit.

Kevés temetésen hülott annyi köny el, mint e szerencsétlen kivégzőskor. Igy okozta halálát egy szegény, becsületes jó léleknek a rossz erkölcs.

De utóvégre a gondviselés azt a szerencsétlen, könyelmű leányt is szigoruan büntette. Az örület lobog szemeiben, midőn az akasztófa-domb alól szeretőjét a körmeivel kiássa. A falu hagyja a fájdalomában megőszült örült leányt, bármint őrzöng is az akasztófa-domb alatt.

jes tartamát bevégzi; e) iskolai képzettségéről szóló szabályszerű bizonyítványát; d) az újraoltás megtörténtéről szóló bizonylatot.

Az intézet által nyújtandó kedvezmények s azok elnyerésének föltételei a következők:

1. Az „Erdélyrészi Magyar Közművelődés Egyesület” 100 frt ösztöndíja.

2. A „Nagy István”-féle alap 82 frtos ösztöndíja.

3. A „Bukaresti Dimbovits József emléke” című alap 22 frtos ösztöndíja.

4. Ingyenes lakás fűtéssel és világítással 18 tanuló részére, kik közül egyelőre 15 tanuló egyszersmind ingyenes ebéd kedvezményében részesül.

Ezen kedvezmények elnyeréséért való folyamodványok a következőleg szerelendők fel:

a) Iskolai bizonyítvány — legalább is általános jó osztályzattal.

b) Szegénységi bizonyítvány.

c) Himlő-oltási bizonyítvány.

d) Szülői vagy gyámi nyilatkozat, hogy az ingyenes lakásért folyamodó tanuló részére a szükséges ágyneműt és pedig: 2 drb. üres szalmazsákokot, 1 drb. vánkost 2 huzattal, 1 drb. takarót 2 huzattal, 2 drb. alsó lepedőt, valamint 4 rend fehérenműt beszerezik, s hogy a főlveendő s ingyenes lakást vagy ösztöndíj élvező tanuló egyéb szükségleteiről, nevezetesen két darab mülhelyi kötényről, ruházatról s az elméleti tanítás taneszközeiről s netalan szükséges gyógykezeltetéséről gondoskodnak.

A kedvezmények bármelyikét azonban azon tanulóknak élvezhetik, kik az intézet összes követelményeinek minden tekintetben megfelelnek.

Brassó, 1896. augusztus hó.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A brassói m. kir. állami felső kereskedelmi iskolába (kereskedelmi akadémia) való főlvételekről.

A három évfolyamu brassói állami felső kereskedelmi iskola I. osztályába oly növendékek vétetnek fel, kik a gimnázium, reál, vagy polgári IV. osztályát sikkerrel elvégezték.

A II-ik és III-ik osztályba való főlvétel valamely hason rangu intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik.

A főlvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkeni.

Az intézet helyén nem lakó szülők és gyámok gyermekük vagy gyámfiuk főlvételekor alkalmas helytettet kötelesek bemutatni; hogy ha az elszállásolás ellen az igazgatónak kifogása lehet, a tanulóknak más helyre leendő elhelyezését fogja követelni.

A tanulóknak kellő elszállásolásában az igazgatóság készséggel nyújt segédkezet.

A tanulók főlvétele szeptember hó 1., 2., és 3. napján délelőtt 8—12 és délután 3—6 óráig történik az intézet tanári üléstermében.

Az 1887. évi XXII t.-cz. 5. §-a értelmében a főlvételre jelentkező tanulók kötelesek a vidhimlő-újraoltást igazoló bizonyítványt bemutatni.

Fizetendő díjak: Mindenki tanuló a beíratási díjat, 1 frtot az ifjusági könyvtár gyaratására és 50. krt az Értesítő költségeire. Ezen díjak fizetése alól senki sem menthető fel.

Tandij egész évre 18 frt, mely összeg vagy egyszersre a beíratáskor, vagy négy részletben, u. m. október 15, december 1, márczius 15. és május 1. körül fizethető le.

Tandijmentességre csak oly tanulóknak lehet kílátása:

a) a ki jó magaviseletű és ki az előző tanévről legalább jó, azaz oly bizonyítvánnyal bír, melyben a szépírást, éneket és testgyakorlatot nem számítva, egynél több elégséges osztályzat nem foglaltatik;

b) a tandijnak kétharmadára, felére vagy egyharmadára mérséklésért olyanok folyamodhatnak, kik ebbeli kérelmüket családi és vagyoni körülményeikkel támogatják.

c) Kérelmező csak a tanuló szülője, vagy ennek helyettese lehet.

A kérvény a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter urhoz czimezve mindjárt a beírás alkalmával az igazgatónál nyújtandó be.

A kérvényhez csatolandó: a) iskolai bizonyít-

vány az előző tanévről; b) egy évnél nem régiebb keletű szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány.

A kérvény és mellékletei bélyegmentesek, ha hiteles szegénységi bizonyítvánnyal vannak ellátva.

A javító vizsgálatok augusztus hó 31-én délelőtt 8 órától kezdve tartanak meg.

Végül megjegyezni kívánjuk, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 1886. évi december hó 17-én 49,850. szám alatt kelt magas rendelete szerint ezen intézet az egyévi önkéntességi kedvezmény tekintetében a gymnasiummal és főreáliskolával egyenrangunak nyilvánítván, azon tanulóknak, kik az intézetbe lépéskor kimutatják, hogy a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték, s a kik az érettségi vizsgálatot sikerrel fogják kiállani, az egyévi önkéntesség kedvezményeiben részesülnek.

A szorosabb értelemben vett kereskedelmi pályán kívül pedig az intézetet jó sikerrel végzett növendékek az 1883. évi, a köztisztviselők minősítéséről szóló I. t. alapján több hivatali pályára képesztettek.

Brassó, 1896. augusztus hó 7-én.

Az igazgatóság.

CSARNOK.

A tolvajokról.

A bíróságoknak a legtöbb dolgot kétségkívül a tolvajok és zsebmetszők adják. Ezek az elzüllött alakok, a kiknek legnagyobb része már kora ifjuságában lép a bűnös utra, a mely előbb-utóbb a börtönbe vezet.

A tolvaj kezdetben leginkább csak apróbb tárgyaknak az elesenésével foglalkozik, a mit a házában szélszörva találhat. Később azonban az apró sikereken felbuzdulva, már nagyobb lopásokról is álmodozik, a melyeket elkövetni az egyedüli óhajta.

Azok a gyermekek, a kik nem szeretnek iskolába járni, hanem inkább a csavargásban találnak élvezetet, legkönnyebben hajlanak a lopásra. Vannak utcai suhancok, a kik előbb narancs, citrom vagy más apróságok elárúsításával foglalkoznak. Mikor ezek látják, hogy hasztalanul járkálnak egész nap, mert az árukat el nem adhatják, szépen megszöszik maguk. Miután pedig áru nélkül haza nem térhetnek, ellopnak mindent, a mi a kezük ügyébe akad és eladják, hogy ennek az árából fedezzék később gazdájuknak a kárát.

Ha több ízben sikerül ez a „bagatell eljárás”, ott hagyják a citromkereskedést és a maguk kezére kezdenek dolgozni.

A vásárokon és ott, a hol nagyobb tömeg verődik össze, különösen tág tere nyílik a tolvaj suhanc „tehetségének” az érvényesítésére. Odasompolyog szép csendesen valami tehetősebb polgár kinezésű atyáfihoz és csak kedvező alkalomra vár, hogy meglopja.

Akad ilyenkor a tömegben egy-egy régi tapasztalt tolvaj is. Ezek mindjárt meglátják, ha a gyermek valamit elesen, ilyenkor aztán megfigyelik, ha tehetségesnek találják, szerződésre lépnek vele. A tapasztalatlan ifju, a ki a leírás után rózsaszímben látja a jövőt, örömmel markába esap az öreg tolvajnak és hozzá szegődik. Akkor aztán együtt követik el a kisebb-nagyobb lopásokat, míg végre ulöléri őket a nemezis és a rendőrség kezébe kerülnek, a mely egyelőre gátat vet a közös működésük elé.

A tapasztalt tolvaj kedves kötelességet vél teljesíteni akkor, midőn a hozzá szegődött suhancot lehetőleg alaposan beavatja a mesterségébe. Mindent elkövet, hogy jó házból való tanulóknak lássék, kit gyanu nélkül mindenki eltűr maga mellett. Később pedig a zsebmetszésre tanítja ki a hálás növendéket, a ki addig gyakorolja magát otthon, míg ebbeli jártasságát tökélyre nem vitte.

Mikor a tolvaj-tanító meggyőződik arról, hogy növendéke nem válik szegényére s már nem egykönnyen jön zavarba, „vendégszereplésre” viszi egy népesebb helyre. Ha ekkor sikerülnek az első kísérletek és holmi tárczákkal, zsebkendőkkel, vagy más egyéb könnyen elemelhető tárggyal megrakodva térnek vissza lakásukra, a fiatal suhancnak kedve kerekedik az ilyen mesterséghez.

A kezdő suhanc soha sem lop egyedül. Min-

dig két társával együtt a tömeg közé: az egyik elől, a másik hátul megy. Ha aztán sikerül áldozatától valamit elemelni, hirtelen kezeik közé esusztatja a hűsöges kíséreknek, a kik erre gyorsan elvegyülnek a többiek közé úgy, hogy csak igen ritkán veszt rajta a suhancz veszélyes kísérlétével.

A tolvajok között igen ki van fejlődve a „kollegialitás.” Köztük igen ritkán történik árulkozás, vagy holmi nézeteltérések, a mi a becsületes halandók között csaknem mindennapi. Azt a suhanczot, a kiben tehetséget vélnek felfedezni, csaknem a tenyerükön hordják. Barátjai jól bánnak vele, nehogy elhagyja őket. Jól táplálják, a körülményekhez képest jól ruháztatják, sőt még zsebpénzzel is ellátják. Igaz ugyan, hogy abból, amit kap, nem igen lehet urason megélni, de ezt csak azért teszik, nehogy valami bolondot kövessen el s ez által a rendőrség figyelmét magára terelje.

Csupán egy esetben szokták társai a suhanczot boszúból a rendőrség kezére játszani. Ez pedig akkor van, mikor az alig feleseperedett ifjú nagyon korán mutat hajlandóságot a függetlenségre. De ez a ritkaságok közé tartozik. A suhancz rendszeren meg van elégedve a sorsával s csak évek múltán jut arra a gondolatra, hogy talán jó volna már a „saját kezére” is dolgozni.

Természetesen a tolvajok között is vannak tehetséges és kevésbé tehetséges alakok. Sokan, a kiket „ambíciójuk” nem sarkal tovább az apróbb tárgyaknál, hozzá nem nyulnának valami értékesebb holmihoz, mert attól tartanak, hogy nem bírják hasznát venni.

A kis cigányfiú is, a kiben hasztalan igyekezett apja felkölteni az önérzetet, mindig csak apróbb tárgyakat esent el koldulás közben. Ki is fakadt e miatt egyszer az öreg dade:

— Hogy a devla üsön beléd! Mikor lops már egyszer egy kövér malacsot?

Vannak azonban olyanok is, a kik nem riadnak vissza a nagyobb értéktárgyak eltulajdonításától sem. Ezek a lopott holmikat az ugynevezett orgazdának adják el, a kik csekély összegért mindig átvesszik tőlük az árukat.

(Vége köv.)

Irodalom.

— **Irodalmi rovatunk** egyik állandóvá vált, mert olvasóink rokonszenves és érdeklődő fogadtatásban is részesülő nagyobb szabású műve a Szalay-Baróti írta „Magyar nemzet története”, melynek most vettük a 43-ik füzetét, melyben a habsburg-házból való királyok elsője, I. Ferdinándnak magán-uralkodásának (1540-től 1564-ig) a története folyik tovább autographokban s autogramokban különösen gazdag e füzet a következő illusztrációkat tartalmazza. Igen sikerült a külön műmelléklet, mely II. Rákóczy Ferenc elfogatását ábrázolja, jeles festőművésznünk, Benczur Gyulának ismert festmény utáni hatásos reprodukcióban. Aztán jön: V. Károly császár óregkori arcképe, Martinuzzi állítólagos kálváriája. Krisztus alakja Martinuzzi állítólagos kálváriáján. Castaldó emlékményének hátlapja, Castaldó emlékményének előlapja. Martinuzzi meggyilkolása. Szondi György aláírása. Losonezi István sajátkezü levele Báthory Endre erdélyi vajdához. Szolnok ostroma 1552-ben. Dobó István, Eger hős védőjének síremléke, Dobó István és társai levele Nádasdy Tamás nádorhoz. Castaldó arcképe, Dobó István aláírása, Izabella királyné síremléke.

— **Dr. Moldován Gergely** „A magyar nemzeti állam nemzetiségi feladatai” című füzeté kapható minden könyvtárban és szerzőnél Kolozsvárt (kül-monostor-utca-13. sz.). Ára 1 frt.

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a következő napokban változóan felhős és enyhe idő várható, helyenként esővel.

— **Királyi kitüntetés.** A király buzgó szolgálatait elismerésül Csiki Lázár alcsernátoni körjegyzőnek az arany érdemkeresztet, Sándor István léczfalvi községbírónak pedig a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **K. Vásárhely város képviselő-testülete** múlt vasárnap közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgyát ismét az erdő kérdés képezte. Ugyanis a Keeskés-Zsíros havasából a határrendezés alkalmával Romániához szakadt erdőség iránt diplomáciai tárgyalások folynak a véget, hogy a román Szent-Spiridon zárda által jogtalanul elfoglalt erdőrészt visszaadassék vagy megvásároltassék, s mint-hogy a városi képviselő testület az erdőség holdját oly magas összegben határozta volt meg, melyet a román kormány alkudozási alapul nem fogadhatott el, a belügyminiszter leirt a városhoz, hogy az árakat mérsékeltebb összegben állapítsa meg. A képviselő-testület alapos megfontolás után azon megállapodásra jutott, hogy a belügyminiszter urra bizza az eladási ár megállapítását, azonban kiköti, hogy az tekintettel az erdő rész nagyságára, 20 ezer frtnál kevesebb nem lehet.

— **Személyi hír.** Felszegi Ferencz iparfelügyelő múlt vasárnap K. Vásárhelyre járt s megvizsgálta a városban levő összes gyárakat, hogy azok megfelelnek mindazon követelményeknek, miket az ipartörvény s a közbiztonság előír. Csekély kivétellel, az összes gyárak rendben találtak.

— **Időjárásunk.** A központi meteorológiai intézet hiában jóslja napok óta, hogy hűvös, esős idő várható, a mi időjárásunk melog és száraz. A növényzet annyira megsínylette a hosszú példátlan szárazságot, hogy most már az eső is igen keveset segíthet rajta.

— **Gyermek előadás** volt múlt vasárnap az Utó kerti szinkörben. Csupa apró 10–12 éves tanulók adták elő az „Aranka születése napja” című darabot. Az előadás művészi nivójáról, vagy az egyes szereplők nagy vagy kis szabású alakításáról nem szólhatunk, de azt konstatálunk kell, hogy az előadás 10 frtot jövedelmezett a Kossuth szobor javára. Mi azt hisszük, hogy a kis művészek nagy művészek lesznek akkorára, mikor abból a 10 frtból Kossuth szobor lesz!

— **Katonák bevonulása.** A kézdivásárhelyi honvéd zászlóaljhoz mult kedden 330 tartalékos vonult be 35 napi fegyvergyakorlatra, s minthogy a barakk még nincs teljesen elkészülve, az állomány nagy része kün a városban szállásoltatott el. A polgárság megnyugtatóra szolgálhat, hogy ez az utolsó elszállásolás, melynek terhét viselni kell, mert jövőre a lakatya és barakk elég lesz az összes legénység befogadására.

— **A Kézdivásárhelyi szünidőző tanuló ifjuság szombati multságára** a meghívók mindenféle szétküldtek. A ki netalán tevedésből nem kapott volna, szíveskedjék az elnökhöz fordulni (lakik a Csernátóni uton), ki szívesen küld.

— **Miniszteri osztálytanácsos látogatása.** Halász Ferencz, vallás- és közoktatástügyi min. osztálytanácsos a székelyföldi népoktatási viszonyok tanulmányozása végett körutat tesz Háromszék-, Udvarhely- és Csikvármegyében s körutjában f. hó 12-én (szerdán) Sepső-Szt.-Györgyre érkezett.

— **Vihar és éghabóru Kisborosnyón.** A hosszas szárazság után — írja levelezőnk — végre f. hó 6-án délután vihar-fellegek kezdtek gyülekezni a nyugoti égen, melyből előre meg lehetett jósolni, hogy nemsokára viharos időnk lesz. A vihar fél 4 órakor ki is tört teljes erejével; a szél által körbeszórt zápor hullott, a villám szüntelen cikázott, mely folytonos égzengést idézett elő. Ezen ítéletes időben a Kisborosnyóhoz tartozó Nagypatak telepen a villám Márin Miklós csür-istállójára lecsapott, mely azonnal lángba borult. A csür-istállóban 6 drb szarvasmarha, egy szép sertés és egy szökér volt, melyek egy tehenen kívül mind oda égtek. Elégtek ezeken kívül egy szénaboglya is, mely éppen a csür mellé volt rakva. Nagy a szegény ember kára, mert biztosítva semmi sem volt; a kár 500–550. frtra tehető. A tűz nem terjedt tovább.

— **Jegyzőválasztás** Zagon nagy községben f. évi augusztus hó 4-én Méltóságos Hollaki Attila főszolgabíró ur elnöksége alatt, a legnagyobb esend és rendben folyt le és megválasztott a már ott helyettesítve volt Cseh Ignác községi jegyzőnek.

— **Merénylet a millenniumi emléket ellen.** Brassóból jelentik, hogy az ottani Teréz-gözmalom udvarán készülékelben álló Árpád-szobrot ismeretlen tettesek megrongálták. A szobornak jobb válláról, melléről és sisakjáról hasítottak le közsílnököket. A

szobor sérülése nem valami jelentékeny, de ez mitsem változtat magán a szomorú tényen. Jellemző, hogy a szobrot őrizték s mégis megtörténhetett a merénylet. Mi lesz akkor a szép emlékekkel az elhagyott Czenk-tetőn, a hová a szobrot állítják? Indítottak-e hivatalos vizsgálatot a merénylet tettesének kiderítésére?

— **Felhívás** a mélyen tisztelt földbirtokos és bérlő urakhoz, valamint a gazdatiszti és erdőtiszt karhoz. A magyar gazdatisztek és erdőtisztok országos egyesületének úgy a mult évben április 15-én, mint a folyó évben május 10-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy az ezredéves ünnepély alkalmából egyesületünk Budapesten a II-ik magyar gazdatiszti kongresszust tartsa meg. Ezen kongresszus, melynek védnökségét Darányi Ignác földm. m. kir. miniszter ur volt kegyes elfogadni, f. év szeptember 24-én d. u. 123 órakor fog a kiállítási ünnepségek csarnokában megtartatni. E kongresszuson csak két kérdés vétetik tárgyalás alá, u. m. 1. a gazdatiszti qualificatio megállapítása, 2. a szolgáltatások és gazdasági alkalmazottak közötti jogviszony törvény útján való szabályozása. Mindkét kérdésre megfelelő szakelődő nyertett meg, s a határozati javaslatok a kongresszust megelőzőleg a kongresszusra jelentkező tagoknak meg fognak küldetni. A II-ik magyar gazdatiszti kongresszuson részt vehet minden magyar földbirtokos, földbérlő, gazdatiszti és erdőtiszt, valamint a mezőgazdasági ügyek iránt érdeklődő bármely magyar honpolgár, ki e szándékát a gazdatiszti kongresszust rendező bizottságnak legkésőbb szeptember 10-ig bejelenti és a két (2) koronában megállapított részvételi díjat a mellékelt postautalvány lapon e határidőig beküldi. A gazdatiszti urakat felkérjük, hogy a kongresszus napirendjére felvett kérdéseket előzetes megbeszélés tárgyává tegyék, s nézeteiket, véleményeiket, bárha azokat hírlapilag is közzétették, mégis a rendező bizottsággal közölni szíveskedjenek. — E kongresszuson résztvevők a vasúti utazásnál azon kedvezményben részesülnek, hogy az iroda által megszerezhető igazolvány alapján III-ad osztályu jeggyel II-od osztályon, II-od osztályu jeggyel I-od osztályon utazhatnak. Szintén az iroda közvetítésével 5 drb kiállítási belépő jegyet kaphatnak egy (1) forintért, valamint a tengeri aquariumba szóló belépő jegyek 30 kr. helyett 18 kr-ért. Az elszállásolás illetőleg, az iroda megkeresésre szívesen közvetít oleső és megfelelő lakást. A II-ik magyar gazdatiszti kongresszust illető minden közleményt vagy megkeresést: A magyar gazdatiszti kongresszust rendező bizottsághoz Budapesten, IX. kerület, Lónyay-utca 7-ik szám alá kérjük beküldeni. Budapest, 1896. július havában. A II-ik magyar gazdatiszti kongresszus rendező-bizottsága: Buja novics Sándor, elnök. Máday Izidor, Báhtiffy Pál, alelnökök. Darányi Béla, Forster Géza, Landes József, Herényi Gothard Sándor, Dr. Szadovszky József, Kodolányi Antal, Szilassy Zoltán, bizottsági tagok. Baranyay István, titkár.

— **Jelzőlőkölcsonnel** eléggé biztatnak a pénzintézetek, de a közvetítők megbízhatósága és ügyessége nélkül a ház-, gyár-, malom vagy földbirtokosnak kisebb kölcsönben van része. E nehézségek nélkül szerez kölcsönt Schwarz Zsigmond kereskedelmi és pénzügyi irodája (Budapest, VIII.) Kerepesi-ut 63.) 1. helyre 50 évre 4 egynegyed százalék, II és III helyre 6 százalék tőke és kamattörlesztéssel, váltóra pénzt 10.000 frtig 5–6 százalékra.

NYILTER*)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésenként alkalmazhatók külsőleg, csúszás, fagy, zúzódásoknál és megfázásoknál és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyákkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerertárban kapható. Bővebb tájékoztatásért forduljon a gyártóhoz Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyenek, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csúsz. és kir. udvari orvosi, Budapest (Thüringia).

*) E rovat alatt közöltékért csupán a sajtóhatóság irányában nem vállal felelősséget

a szerk.

H I R D E T É S E K.

Sz. 305—1896.
vhsz.

Árverési hirdetés.

Alólírt bírósági végrehajtó a kézdi-vásárhelyi tekintetes kir. járás bíróságnak 1896 ik évi 2715 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré teszi, ímiserint végrehajtató Nagy Ferencz és nőjének 36 frt o. é. követelése és járulékaíránt végrehajtást szenvedő oroszfalvi Nagy Albertnél kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt 1500 frtra becsült ingóságok, u. m. egy cséplő gép és kazán, ezen külön álló két gépből a Forró Albertnél használatban levő gőzkazán nyilvános bírói árverésen készpénzért el fognak adatni, minek Markosfal-

ván a helyszínén leendő eszközlé-sére határidőül 1896-ik évi Augusztus hó 29-ik napjának délután 3 órája tüzetik ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz 180. §-a szerint, szűkség esetén becsáron alól is eladatni fognak; a lefoglalt ingóságok negyedik elsőbbségi igény-lői pedig figyelmeztetnek, hogy jo-gaikat alólírt bírósági végrehajtónál és az árverés napján a helyszínén az árverés kezdetéig szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeink későbbben figyelmen kívül fog-nak hagyatni.

Kelt Kézdi Vásárhelytől, 1896. évi augusztus hó 12-én.

Kakucsi Ádám,
bírói végrehajtó.

140 1—1

annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek fi-gyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művellet és részletes feltételek a vármegyei számvevőség-nél a rendes hivatalos órákban napon-ként megtekinthetők.

Kelt Sepsi-Szentgyörgyön, 1896 évi augusztus 4-én

141 2—2

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt egyházak és a művelt közönséggel tudatni, hogy

Orgona műépítő és hangszer üzletemet

Brassóból Kézdi-Vásárhelyre tettem át.

Midőn ezt tudatom, egyszersmind vagyok bátor értesíteni, hogy üzletemben az ujkor vívmányai szerint készítek **orgonákat** 4 változattól feljebb a legujabb beosztás szerint, a legszebb stílusban és a legkellemesebb tartós hangolással; továbbá elfogadom **oltárok, szószékek** készítését, festését és aranyozását; **harmonium, zongora, czimbalom** készítését, javítását és hangolását.

Üzletembe egy jó házból való fiú, ki polgári- vagy realis-kolában járt, tanulónak felvétetik.

Tisztelettel

KLINK SÁNDOR

109 7—10

orgona-műépítész.

Sz. 13611/96.

Hirdetmény.

Czofalva-Nagyborosnyó-Bodzai törv. hat. közúton, a 8—9 klm. szakaszon lévő nagypataki árokáteresztő és a 10-11 klm. szakaszban lévő Kis-Fenes-áron álló műtárgyak újból építését a közig. bizottság határozatának fentartása mellett 1315 frt 07 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából, az 1896 évi augusztus hó 14-ik napjának d. e. 9 órájára az alispán hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bányapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. fél 9 órájáig a vármegyei pénztárhoz

M. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

M E N E T R E N D.

Ervényes 1896. máj. 1-től.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Ervényes 1896. máj. 1-től.

Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	é. ind.	regg. 5.08	este 7.48	Medgyes	ind.	regg. 10.55	é. ind.
Botfalva	"	5.39	8.03	Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	é. ind.	11.14	1.01
Földvár	"	5.58	8.12	"	"	11.41	1.35
Mogyorós	"	6.17	8.47	Tövis (vend., elágazás Arad felé)	é. ind.	d. u. 1.29	3.06
Apáca	"	6.36	9.01	"	"	1.55	3.38
Köpecz	"	6.55	9.19	Nagy-Enyed	é. ind.	2.17	3.59
Agostonfalva	"	7.02	9.25	Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	é. ind.	2.56	4.33
Alsó-Rákos	"	7.19	9.41	"	"	3.06	4.43
Homoród	"	7.45	10.03	Gyéres (elágazás Torda felé)	é. ind.	3.37	5.12
Kacza	"	8.02	10.16	"	"	3.47	5.18
Bene	"	8.23	10.36	Kolozsvár (vendéglő)	é. ind.	5.24	regg. 6.45
Erked	"	8.43	10.51	"	"	6.13	regg. 7.00
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	9.12	11.16	Nagy-Várada (vendéglő)	é. ind.	8.—	11.17
Segesvár (vendéglő)	é. ind.	9.35	11.33	"	"	11.04	d. e. 11.32
"	"	9.42	11.40	Budapest	é. ind.	regg. 5.45	este 8.10

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.56 délelőtt	10.25 délután	2.37	Brassó	ind. reggel	5.20 reggel
Imecsfalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.34	reggel 8.50	délután 3.00
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53	9.09	3.14
Kovácsna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04	9.46	3.34
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15	10.06	3.45
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyen	6.27	10.21	3.57
Eresztvény	6.24	11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy	6.45	10.49	4.09
Sepsi-Szentgyörgy	6.54 d. u.	12.25	5.28	Eresztvény	7.07	11.17	4.27
Kilyen	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24	11.47	4.49
Uzon	7.15	12.46	5.54	Barátos	7.45	11.77	5.07
Kökös	7.25	12.56	6.07	Kovácsna	8.08	12.16	5.28
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Páva-Zabola	8.19	12.48	5.46
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Imecsfalva	8.31	1.01	5.57
Brassó	8.15	1.46	7.12	Kézdi-Vásárhely	8.45	1.19	6.09
						1.37	este 6.23

Ny. Ifj. Jancsó Mózes Kézdi-Vásárhelytől.